

Народна банка на Република Македонија

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

октомври 2014 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

октомври 2014 година

Од третото тримесечје на 2009 година, НБРМ ги прикажува резултатите од Анкетата за кредитната активност и според групи банки. Банките коишто учествуваат во Анкетата се поделени на три групи, големи (три банки), средни (седум банки) и мали (четири банки). Анкетираните банки се групирани според големината на нивната актива. Така, за големи банки се сметаат банките чијашто актива надминува 28,4 милијарди денари, групата средни банки ги опфаќа банките со актива меѓу 7,1 и 28,4 милијарди денари, додека банките чијашто актива е помала од 7,1 милијарда денари ја сочинуваат групата мали банки¹.

Обработката на резултатите од анкетните прашања се заснова врз пресметување на пондерираните проценти на одговорите на банките и на нето-процентот, т.е. разликата помеѓу одговорите коишто претставуваат спротивни трендови. Така на пример, кај кредитните услови се врши нетирање на пондерираните проценти на банките коишто одговориле со заострување и на оние коишто одговориле со олеснување на кредитните услови. Притоа, нето-заострувањето (позитивен нето-процент) укажува на тоа дека поголемиот дел од банките ги заостриле кредитните услови, додека нето-олеснувањето (негативен нето-процент) укажува на тоа дека поголемиот дел од банките ги олесниле кредитните услови. Соодветно, нето-побарувачката ја покажува разликата помеѓу пондерираниот процент на банките коишто пријавиле зголемување и на оние коишто пријавиле намалување на побарувачката на кредити. Оттука, позитивна нето-побарувачка има во случај кога поголемиот дел од банките укажале на зголемена побарувачка и обратно.

Одговорите се пондерирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите. Притоа, зборовите коишто опишуваат количини, како што се: мнозинство, половина, значителен дел, процент од банките и сл., се однесуваат на пондерираните проценти, а не на бројот на банките.

¹ Поделбата се прави врз основа на класификацијата за четвртиот квартал на 2013 година, како последни расположливи податоци во текот на обработката на одговорите.

Резултати од Анкетата за кредитната активност на големите банки за третото тримесечје на 2014 година²

Резултатите од Анкетата за кредитната активност во третото тримесечје на 2014 година за групата големи банки и натаму укажуваат на непроменетост на **условите за одобрување** корпоративни кредити, што е во согласност со очекувањата на банките дадени во рамки на претходната анкета. Од друга страна, кај населението, слично на претходната анкета, големите банки упатуваат на нето-олеснување на кредитните услови, но со поголем интензитет, при што тоа е нагласено кај потрошувачките кредити. Ваквите остварувања се во согласност со очекувањата на банките за нето-олеснување на кредитните услови на вкупните кредити, но со поголем интензитет во однос на очекувањата. Од аспект на **побарувачката**, кај корпоративниот сектор, на нето-основа, големите банки укажуваат на нето-зголемување кај сите видови кредити. Во однос на претходната анкета, разлика е забележана кај кредитите на големите претпријатија и краткорочните кредити, каде што околу половина од банките укажуваат на зголемување на побарувачката на овој тип кредити, за разлика од претходната анкета кога сите банки укажаа на непроменета побарувачка кај овие кредити. Ваквите одговори се во согласност со очекувањата од минатата анкета. Кај секторот „население“, во третиот квартал, банките упатуваат на понатамошен раст на побарувачката на сите типови кредити наменети за овој сектор, но значително послаб во однос на претходната анкета. Ваквите поместувања соодветствуваат со очекувањата на банките за раст на побарувачката на кредитите на населението дадени во претходната анкета. Во однос на **очекувањата**, големите банки упатуваат на нето-олеснување кај кредитните услови, при зголемена побарувачка кај корпоративните кредити и кај населението, но значително поголема и кај двата сегмента во однос на очекувањата од претходната анкета.

² Одговорите се пондирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите.

Резултати од индивидуалните прашања од Анкетата за кредитната активност на банките за третото тримесечје на 2014 година **за групата големи банки**

I. Кредити на претпријатијата

1. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително се заострени										
Делумно се заострени										
Во основа останаа непроменети	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Делумно се олеснети										
Значително се олеснети										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			75.7					
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка			100				0.0	0.0
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)			100				0.0	0.0
-Ликвидносната позиција на Вашата банка			50.7	49.3			-49.4	-49.3
Б) Притисок од конкуренција			75.7					
-Конкуренција од другите банки			100				0.0	0.0
-Конкуренција од небанкарскиот сектор			100				0.0	0.0
-Конкуренција од пазарното финансирање			100				0.0	0.0
В) Согледување за ризикот			75.7					
-Очекувања за вкупната економска активност			100				0.0	0.0
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми			100				0.0	0.0
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето			100				0.0	0.0
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

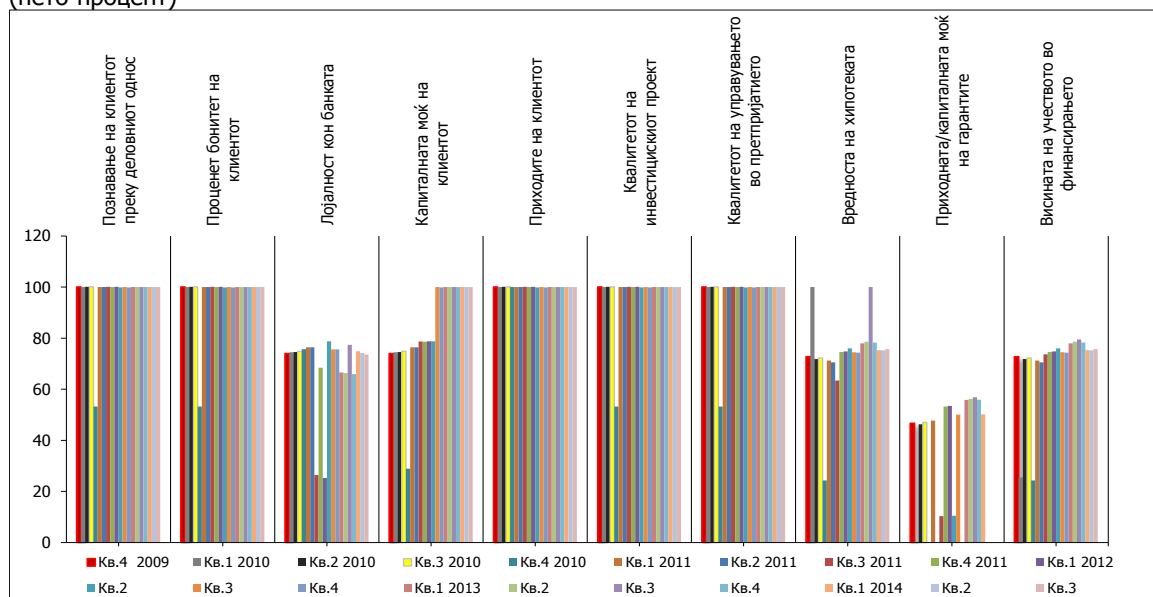
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
Познавање на клиентот преку деловниот однос					100		100	100
Проценет бонитет на клиентот				24.3	75.7		100	100
Лојалност кон банката			26.4	24.3	49.3		74.2	73.6
Капиталната моќ на клиентот				50.7	49.3		100	100
Приходите на клиентот				24.3	75.7		100	100
Квалитетот на инвестицискиот проект				50.7	49.3		100	100
Квалитетот на управувањето во претпријатието				24.3	75.7		100	100
Вредноста на хипотеката			24.3	26.4	49.3		75	75.7
Приходната/капиталната моќ на гарантите			100				0.0	0.0
Висината на учеството во финансирањето			24.3	75.7			75.2	75.7
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“(исклучително важни) и „+“(многу важни) и збирот на „-“(делумно важни) и „--“(потполно неважни).

Графикон 1

Важност на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата
(нето-процент)

4. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

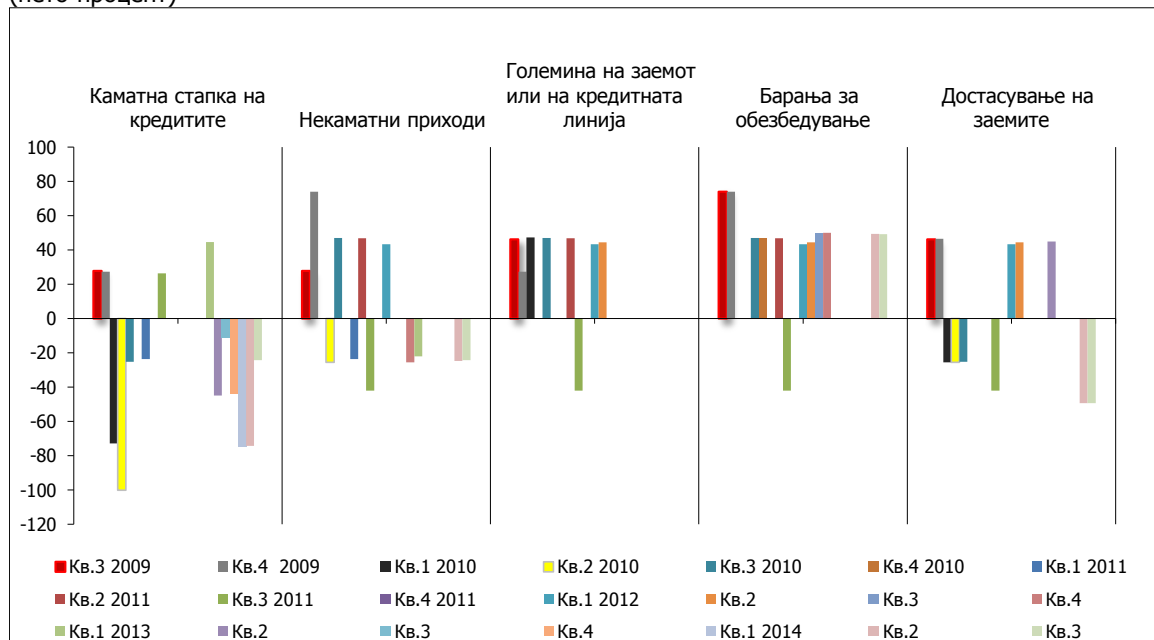
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Каматна стапка на кредитите			75.7	24.3			-74.2	-24.3
Б) Останати услови и рокови			75.7					
-Некаматни приходи			75.7	24.3			-24.8	-24.3
-Големина на заемот или на кредитната линија			100				0.0	0.0
-Барања за обезбедување		49.3	50.7				49.4	49.3
-Достасување на заеми			50.7	49.3			-49.4	-49.3
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“(делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 2

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата (нето-процент)

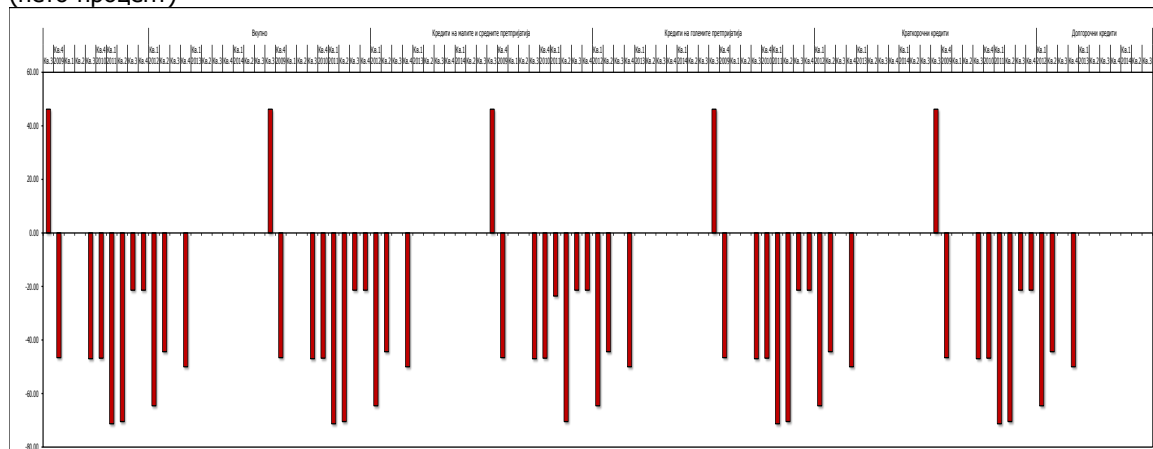
5. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја										
Незначително влијаеја	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Не влијаеја										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 3

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително е намалена										
Делумно е намалена										
Во основа остана непроменета	100	50.7	50.6	50.7	100	50.7	100	50.7	50.6	50.7
Делумно е зголемена		49.3	49.4	49.3		49.3		49.3	49.4	49.3
Значително е зголемена										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	0.0	49.3	49.4	49.3	0.0	49.3	0.0	49.3	49.4	49.3
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето б во колоната „вкупно“)?

Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Потребности од финансирање			26.4	49.3				
- Инвестиции во основни средства			51	49.3			0.0	49.3
-Инвестиции во залихи и обртен капитал			50.7	49.3			49.4	49.3
-Преструктурирање на долгот			75.7			24.3	49.4	0.0
Б) Употреба на алтернативно финансирање			75.7					
-Интерно финансирање			100				0.0	0.0
-Заеми од останати банки			100				0.0	0.0
-Издавање сопствени хартии од вредност			75.7			24.3	0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се заострат										
Делумно ќе се заострат										
Во основа ќе останат непроменети	100	75.7	75.2	75.7	100	75.7	100	75.7	100	75.7
Делумно ќе се олеснат		24.3	24.8	24.3		24.3		24.3		24.3
Значително ќе се олеснат										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	0.0	-24.3	-24.8	-24.3	0.0	-24.3	0.0	-24.3	0.0	-24.3
Број на банки коишто одговорите	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се намали										
Делумно ќе се намали										
Во основа ќе остане непроменета	50.6	26.4	50.6	26.4	50.6	26.4	50.6	26.4	50.6	26.4
Делумно ќе се зголеми	49.4	73.6	49.4	73.6	49.4	73.6	49.4	73.6	49.4	73.6
Значително ќе се зголеми										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	49.4	73.6	49.4	73.6	49.4	73.6	49.4	73.6	49.4	73.6
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

II. Кредити на населението

10. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително се заострени								
Делумно се заострени								
Во основа останаа непроменети	93.0	75.0	100	83.5	83.8	51.7	100	100
Делумно се олеснети	7.0	21.1			16.2	48.2		
Значително се олеснети		3.8		16.4				
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-7.0	-24.9	0.0	-16.4	-16.2	-48.2	0.0	0.0
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

--= значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.2
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			100	0.0			0.0	0.0
Б) Притисок од конкуренција			51.7	16.4			-16.2	-16.4
-Конкуренција од други банки			51.7	48.2			-48.0	-48.2
В) Согледувања за ризикот			51.7					
-Очекувања за вкупната економска активност			100				0.0	0.0
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		31.8	68.1				31.8	31.8
-Кредитна способност на потрошувачите			100				0.0	0.0
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на населението.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

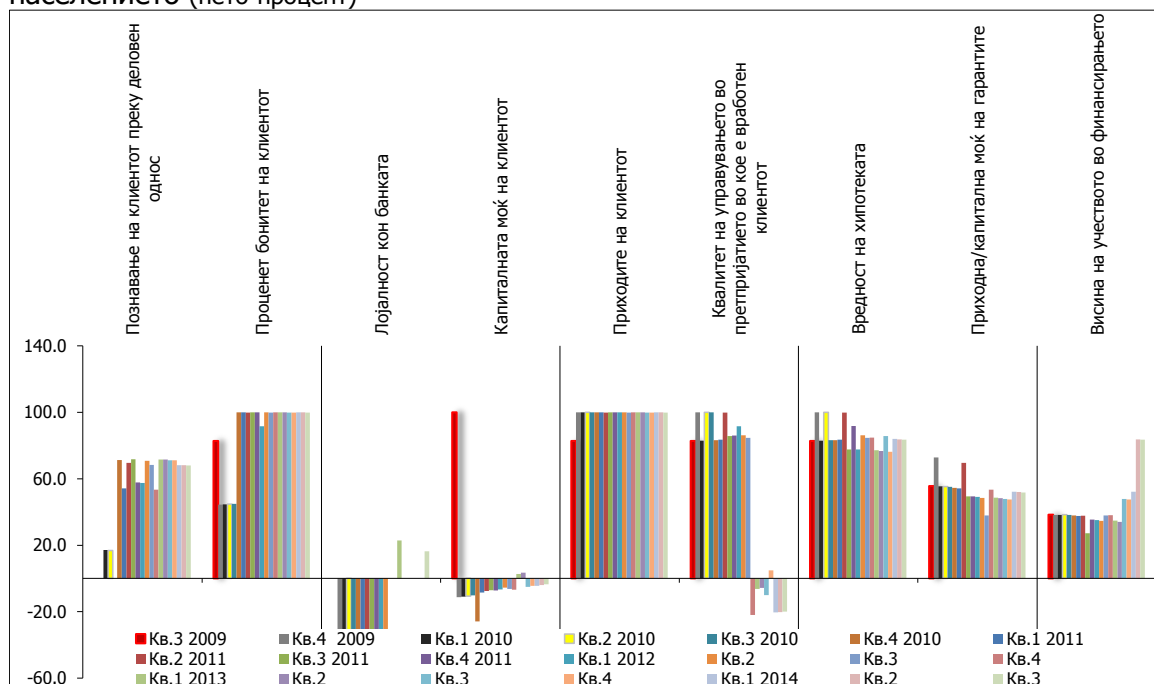
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
Познавање на клиентот преку деловен однос			31.8	68.1			68.2	68.1
Проценет бонитет на клиентот				31.8	68.1		100	100
Лојалност кон банката			83.5	16.4			0.0	16.4
Капиталната моќ на клиентот		51.7		31.8	16.4		-4.0	-3.5
Приходите на клиентот				31.8	68.1		100	100
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот		51.7	16.4	31.8			-20.2	-19.9
Вредност на хипотеката			16.4	31.8	51.7		83.8	83.5
Приходна/капитална моќ на гарантите			48.2		51.7		52.0	51.7
Висина на учеството во финансирањето			16.4	83.5			83.8	83.5
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 4

Важност на одделните фактори при процената на кредитната способност на населението (нето-процент)

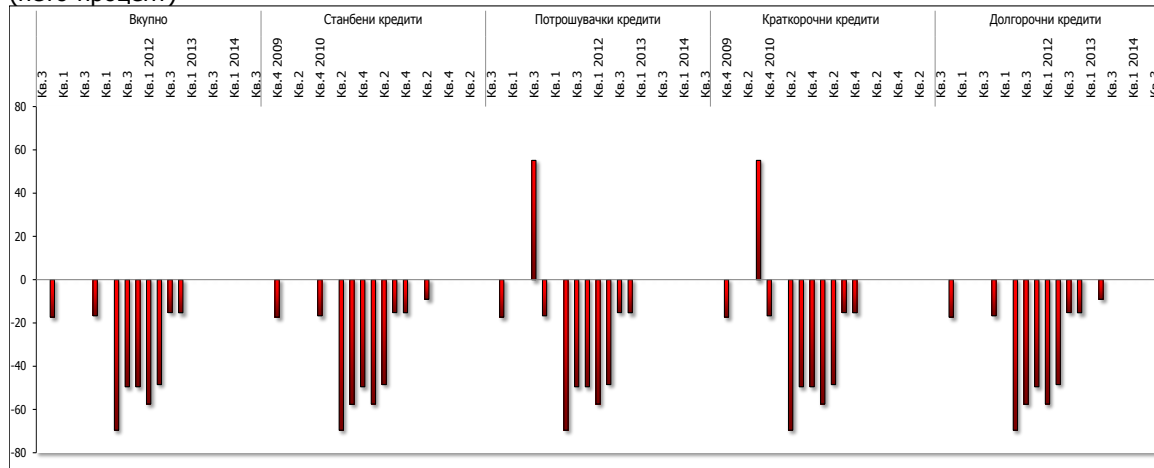
13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја		16.4		16.4		16.4		16.4		16.4
Незначително влијаеја	100	83.5	100	83.5	100	83.5	100	83.5	100	83.5
Не влијаеја										
Неприменливо										
Вкупно	100.0	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Број на банки коишто одговорите	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 5

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

14. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

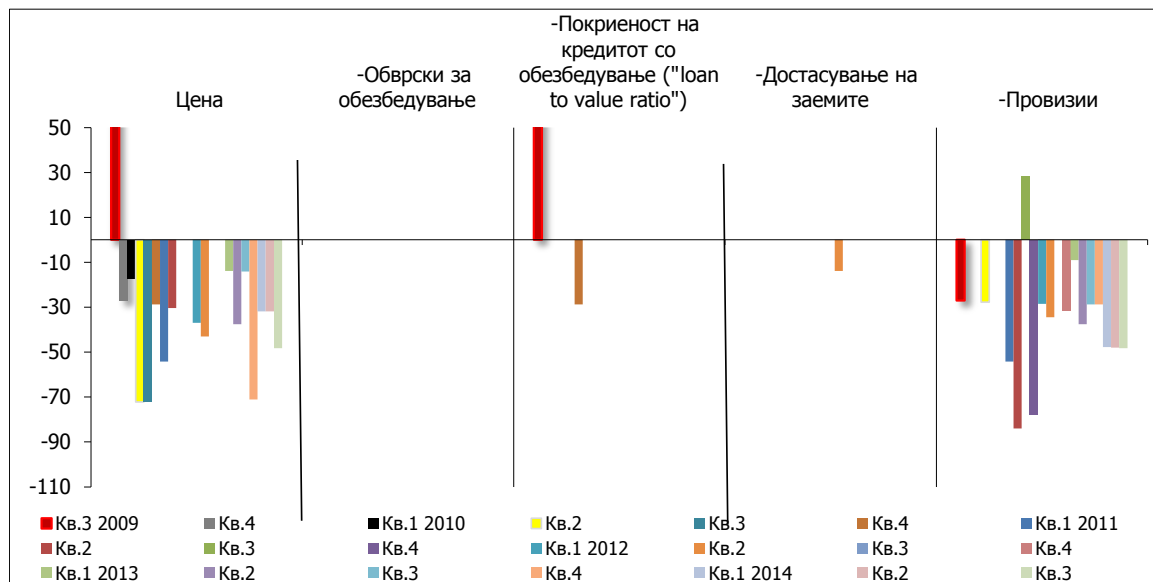
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Цена			51.7	31.8	16.4		-31.8	-48.2
Б) Останати услови			51.7				0.0	0.0
-Обврски за обезбедување			100				0.0	0.0
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value"ratio)			100				0.0	0.0
-Достасување на заеми			100				0.0	0.0
-Провизии			51.7	48.2			-48.0	-48.2
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 6

Промена на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението
(нето-процент)

15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.2
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			83.5	16.4			0.0	-16.4
Б) Притисок од конкуренција			51.7	16.4			-16.2	-16.4
-Конкуренција од другите банки			51.7	48.2			-48.0	-48.2
В) Согледувања за ризикот			68.1					
-Очекувања за вкупната економска активност			99.9				-16.2	0.0
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		31.8	68.1				31.8	31.8
- Кредитна способност на потрошувачите			100				0.0	0.0
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Како се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

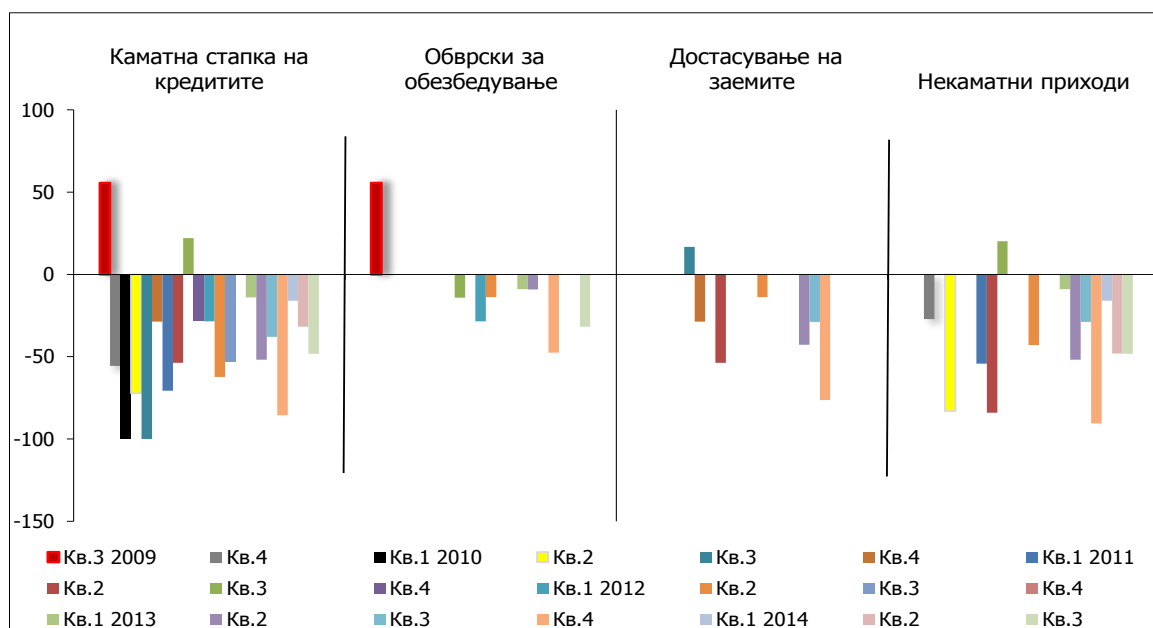
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Каматна стапка на кредитите			51.7	48.2			-31.8	-48.2
Б) Останати услови			68.1				0.0	0.0
-Обврски за обезбедување			68.1	31.8			0.0	-31.8
-Достасување на заеми			100				0.0	0.0
-Некаматни приходи			51.7	48.2			-48.0	-48.2
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 7

Промена на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (нето-процент)

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително е намалена								
Делумно е намалена								
Во основа остана непроменета	57.4	88.9	52.0	83.5	52.0	83.5	68.2	100
Делумно е зголемена	42.6		48.0	0.0	48.0		31.8	
Значително е зголемена		11.0		16.4		16.4		
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	42.6	11.0	48.0	16.4	48.0	16.4	31.8	0.0
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја долунаведените фактори врз побарувачката на станбените кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
 += делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Потребности за финансирање			51.7	16.4			16.2	16.4
- Перспективи на пазарот за станбена изградба			84	16.4			0.0	16.4
- Доверба на потрошувачите			51.7	48.2			48.0	48.2
- Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето			100				16.2	0.0
Б) Употреба на алтернативно финансирање			51.7					
- Заштеди на населението			68.1	31.8			31.8	31.8
- Кредити од останатите банки		31.8	68.1				-31.8	-31.8
- Останати извори на финансирање			100				0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на потрошувачките и на останатите кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0= придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2	Кв.3
А) Потребности за финансирање			51.7				16.2	0.0
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.			100				0.0	0.0
-Доверба на потрошувачите			51.7	48.2			48.0	48.2
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			68.1					
-Заштеди на населението			100				0.0	0.0
-Кредити од останати банки			83.5	16.4			16.2	16.4
-Останати извори на финансирање			100	0.0			0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за зголемување на побарувачката) и „+“ (делумно придонесува за зголемување на побарувачката) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се заострат								
Делумно ќе се заострат								
Во основа ќе останат непроменети	89.2	68.1	83.8	68.1	83.8	68.1	100	68.1
Делумно ќе се олеснат	10.8	31.8	16.2	31.8	16.2	31.8		31.8
Значително ќе се олеснат								
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-10.8	-31.8	-16.2	-31.8	-16.2	-31.8	0.0	-31.8
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се намали								
Делумно ќе се намали								
Во основа ќе остане непроменета	89.2	54.2	83.8	31.8	83.8	31.8	100	100
Делумно ќе се зголеми	10.8	45.7	16.2	68.1	16.2	68.1		
Значително ќе се зголеми								
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	10.8	45.7	16.2	68.1	16.2	68.1	0.0	0.0
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките* на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити.

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи		49.3	100			1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		49.3	100			1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрените кредити	73.6	100	49.3			1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	24.3	75.7		49.3		1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог		100		49.3		1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти	26.4			0.0		
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата				75.7		1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	73.6		75.7	49.3		1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?		75.7		73.6		1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?		75.7		73.6		1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?		75.7		73.6		1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит		26.4	73.6			1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?		49.3	100		49.3	1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5) останато.

Кредитирање на населението

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?		100				1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	31.8	68.1				1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	68.1	31.8				1- помалку од два, 2-два, 3-повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	100					1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4-останато
Минимален број на жиранти	16.4					51.7
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата	16.4	48.2	51.7			1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4-останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	16.4	83.5				1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	16.4	83.5	16.4			1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?		68.1		48.2		1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3-управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	16.4	68.1	31.8			1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3-повеќе од две седмици, 4-останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	0.0	83.5	16.4	16.4		1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

* Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои банки не одговориле на прашањето.